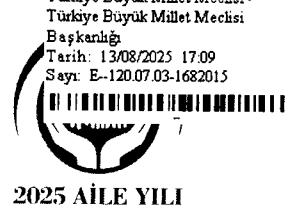

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-20550559
Konu : Soru Önergeleri (7/26966)

7/26966
64 145

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23.04.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1616242 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Sayın Evrim KARAKOZ'a ait 7/26966 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/26966) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1135B17D-A39A-4A81-8133-8051A6B9FA76

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurdan BUĞDAY

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN EVRİM KARAKOZ'A AİT 7/26966 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca stratejik ürünlerde arz güvenliğinin korunması, ihtiyaç duyulan miktarda ürünün en uygun yerde üretilmesi, iklim değişikliği dikkate alınarak doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımı ve suyu merkeze alan tarımsal üretim planlaması bütüncül bir yaklaşımla uygulanmaya başlamıştır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Bu karar ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlanması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Yeni destekleme modeliyle;

- Bitkisel üretim destekleri ilk defa 3 yıllık olarak ve üretim döneminden önce açıklanmıştır.
- Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, daha yönlendirici, etkin ve öngörülebilir hâle getirilmiştir.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilecektir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanacaktır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek alacaktır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenecektir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin getirdiği birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretimin desteklenmesi programıyla çiftçilere temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme destekleri verilecektir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen "Tarımsal Üretim Planlaması" çalışmaları kapsamında, iller bazında ilgili kurum, oda ve dernek temsilcilerinden oluşturulan teknik komite tarafından yılın

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

belirli aylarında toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda, su depolama tesislerinin doluluk durumu ve sulama işletme faaliyetleri hakkında bilgi verilmektedir.

Büyük Menderes Havzası'nda 2025 yılı sulama sezonunda su temininde sıkıntılar yaşanmaması, muhtemel ürün kayıplarının önüne geçilmesi veya minimuma indirilmesi amacıyla 28.02.2025 tarihinde Aydın İli Kuraklık İl Kriz Merkezi toplantısı yapılarak Adıgüzel, Cindere, Kemer ve Çine Adnan Menderes barajlarından sulanan arazilerin %50'lik kısmına su temini sağlanabileceği ile ilgili karar alınmıştır. Alınan kararlar tüm su kullanıcılarına ve sektör paydaşlarına bildirilmiştir. Büyük Menderes Havzası'nda yaşanan kuraklığın etkisini azaltmak amacı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzce Büyük Menderes Havzası'nda yapımı devam eden ve yapılması planlanan sulama projeleri kapalı, basınçlı borulu sistem olarak yürütülmektedir.

Dalaman Çayı'nın 240 milyon m³'ünün, 30 km tünelle Büyük Menderes Akçay alt havzasına aktarımı ve Adıgüzel ve Kemer Barajlarından sulanan 126.000 hektar alanın, açık kanalla sulanan yaklaşık 100.000 hektar alanlık kısmının kapalı sistemle sulanması için planlama raporu hazırlanmaktadır.

Büyük Menderes Havzası sulamalarında kullanılan depolama tesislerine giriş akımları anlık olarak takip edilmekte ve depolanan su miktarına eklenerek baraj doluluk oranları günlük güncellenmektedir.

Önümüzdeki süreçte depolama tesislerine gelen akımların, havzadaki bitki su ihtiyaçlarını karşılayacak miktarda olması durumunda, alınan kararlar revize edilerek yeni bir sulama programı hazırlanacaktır.

2800 sayılı "Kırsak Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar ve Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karar" kapsamında bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesi için hazırlanan 2021/7 Nolu Tebliğ'de bireysel sulama sistemleri başvuru konuları; tarla içi damla sulama sistemi kurulması, tarla içi yağmurlama sulama sistemi kurulması, tarla içi mikro yağmurlama sulama sistemi kurulması, tarla içi yüzey altı damla sulama sistemi kurulması, lineer veya center pivot sulama sistemi kurulması, tamburlu sulama sistemi kurulması ve güneş enerjili sulama sistemi kurulması (tarımsal sulama amaçlı güneş enerji sistemleri akıllı sulama sistemleri olarak belirlenmiş olup tarla içi damla ve yağmurlama sulama ve sistemleri de bunların içinde yer almaktadır) şeklinde belirlenmiştir.

Tebliğe uygun olarak yürütülen modern basınçlı sulama sistemlerini gerçek ve tüzel kişiler olmak üzere 10 milyon TL projeye karşılık %50 oranında hibe desteği verilmektedir. Böylece modern basınçlı sulama sistemlerinin çiftçiler tarafından benimsenmesi ve yaygınlaşması, suyun etkin kullanımı ile ürünlerde verim artışı, arazilerin verimli kullanımının sağlanması ve girdi maliyetlerinin düşürülmesi ile üreticilerin daha fazla kar elde etmesi amaçlanmaktadır.

Basınçlı sulama sistemleri hibe destekleri kapsamında illere ayrılan bütçeler başvuru durumuna göre başvuru yapılan yıl içinde belirlenmektedir.

Üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla 2024-2026 yıllarını kapsayan süreçte 8038 sayılı "Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullanılmasına İlişkin Karar" ile 8039 sayılı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar" kapsamında; Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince basınçlı sulama sistemlerinin kullanımı için yatırım ve işletme

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kredi/finansmanı kullanılmaktadır.

Bu doğrultuda,

- Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100 faiz/kâr payı desteği,
- Hayvancılık, kanatlı sektörü ve su ürünleri sektöründe yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %5,
- Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırımlarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10,
- Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20 ve
- Yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından uygulanan IPARD-III Programı kapsamında 2025 yılı içerisinde “Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme” tedbiri, “Bitkisel Üretimin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi ve Paketlenmesi” sektörü ana başlığı kapsamında yer alan açık alan ve sera projeleri için tıbbi ve aromatik bitkiler, süs bitkileri, yem bitkileri ve fide fidan üretimine yönelik alt sektörler bağlamında, damla, yağmurlama, pivot ve tamburlu sulama sistemlerine, bununla birlikte su kaynağı olarak kuyu suyu kullanımı söz konusu ise ihtiyaç duyulan enerjinin karşılanabilmesi adına da modern tarımsal solar sulama sistemlerine destek verilecektir.